

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ЖЫЙЫЛУУ

Школланы жабар, болжалдан алгъа каникулланы башлар кереклиси жокъду

КъМР-ни Башчысы **Казбек Кокков** Правительствоу юйюнде корона-вирус жукъгъан аурууну профилактикасы эм аны жайылыуна контроль жаны бла оператив штабыны кезиулю жыйылыуу бардыргъанды.

Видеоконференция амал бла республикада санитар-эпидемиология болум сюзюлгенди, COVID-19 жайылгъан кезиуде медицина учреждениялары ишлери къалай къуралгъаны да тинтилгенди.

КъМР-ни баш санитар врачлары **Жирслан Павовну** айтханына кёре, бюгюнлюкде 713 юйюр ауругъандыла, вирус 1166 адамгъа жукъгъанды. Уруну коллективледе жагъылгъан кезиуде да бардыла, ала аздыла эмда асламында меди-

цина учреждениялада болгъандыла. Билим бериуно 18 учреждениясын да да биришер ауругъан ачыкъланганды – 9 сабий сарда бла 9 школда.

Быйыл 1 октябрьни шартларына кёре, республикада коронавирусдан 7712 адам ауругъанды, аладан 6512 сау болгъандыла, 94 пациент

ауушханды. Пандемияны аллындан бери 188 минг тест бардырылгъанды. Госпитальлада медицина болушлукъ 995 адамгъа бериледи, аладан 55-си реанимация бёлюмде турадыла. Саусузланы 27 проценти вирусну шартлары билинмей кётюргендиле, женгил халда 38 проценти ауругъандыла.

Республиканы медицина учрежденияларыны ишлери къалай къуралгъаныны юсюнден саулукъ сакълау министр **Рустам Калибатов** айтханды. Ол белгили этген шартлагъа кёре, бюгюнлюкде республикада коронавирусдан бакъгъан 6 госпиталь къуралгъанды, ала сау кюнню ишлейдиле. Битеу да бирге алада 1155 саусузгъа жер барды. Ол сарда 654-сю кислород, 152-си уа ИВЛ-аппарат бла жалчытылынылдыла.

Эпидемиология болум осалгъа кетеди деген къоркъуу болса, терк окъуна 1445 жерни ачаргъа онг барды. Аладан 842-сине кислород тартылыпди. Госпитальлада 218 врач ишлейди, саусузлагъа кичи эм орта персоналдан 604 адам къарайдыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ВИДЕОКОНФЕРЕНЦИЯ

Төгереки тазалыкъда тутуу магъаналы борчха саналгъанды

Казбек Кокков КъМР-ни район эм шахар округ администрациялары таматалары бла видеоконференция халда кенгеш бардыргъанды. Аны ишине КъМР-ни премьер-министри **Мусукланы Алий**, КъМР-ни Правительствоосуна Председателини орунбасары **Муаед Кунижев**, къурулуш эм ЖКХ министр **Алим Бербеков**, транспорт эм жол молкно министр **Аслан Дышеков** къатышхандыла.

Жыйылыуу повест-

касына битеулю хайырланууда болгъан тийрелени санитар тазалау эм аланы тийишли халда тутуу бла байламлы жумушла, «Таза суу» федерал проектни чегинде суу бла жалчытылу объектлени къурулушлары, законодательствода къаты коммунал киркипчикле бла байламлы излемлени толтуруу, «Экологистика» ООО регионал оператор тамамлагъан жумушлагъа эс буруу соруула киргендиле.

Регион эм муниципал

автомобиль жоллары эм битеулю хайырланууда болгъан тийрелени тийишли халда тутуу юсюнден айта, **Казбек Кокков** ол бардырлыны да ишибиз болгъанын белгилегенди. «Бюгюнлюкде Къабарты-Малкъарда туризмни айныуу юсюнден айта эсек, республиканы тазалыгына энчи эс бурургъа тийишлибиз. Адамла төгереке низам болгъанын кёрселе, кеслерин жюрютюу культуралары да иги жанына тюрленирикти», - дегенди КъМР-

ни Башчысы.

КъМР-ни транспорт эм жол молк министры **Аслан Дышековну** айтыуна кёре, темир жол изланы отводлары энчи къайгырыула туудурадыла. Къабарты-Малкъарда битеулю хайырланууда болгъан темир жол ызланы узунлукълары 133 километрди. Нальчикдеги Халкъла аралы аэропортну тийрелин тийишли халда тутуу бла байламлы соруу да бек магъаналыды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2018 жылда 19 февральда 13-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген Къабарты-Малкъар Республиканы кёпфатарлы юйлеге оную этиу ишлени лицензирование жаны бла лицензия комиссиясыны къауумуна тюрлениуле кийириуно юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. «Къабарты-Малкъар Республиканы кёпфатарлы юйлеге оную этиу ишлени лицензирование жаны бла лицензия комиссиясыны къауумуна кёрююно юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2018 жылда 19 февральда 13-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген Къабарты-Малкъар Республиканы кёпфатарлы юйлеге оную этиу ишлени лицензирование жаны бла лицензия комиссиясыны къауумуна тюрлениуле кийирирге, Т.Ж.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

К.КОКОВ

Нальчик шахар, 2020 жылда 30 сентябрь, № 124-УГ

«Къабарты-Малкъар Республиканы тийресинде бийик хазырлыкъны эм жангы коронавирус инфекцияны (2019-nCoV) жайылыуун тыйыу жаны бла къошакъ амалланы кийириуно юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2020 жылда 18 мартда чыгарылгъан 19-УГ номерли Указына тюрлениуле кийириуно юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы тийресинде бийик хазырлыкъны эм жангы коронавирус инфекцияны (2019-nCoV) жайылыуун тыйыу жаны бла къошакъ амалланы кийириуно юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2020 жылда 18 мартда чыгарылгъан 19-УГ номерли Указына тюрлениуле кийириуно юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Баш-

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

К.КОКОВ

Нальчик шахар, 2020 жылда 30 сентябрь, №125-УГ

чысыны Указына тюрлениу кийирирге, 2.6 пунктну «а» подпунктунда «2020 жылны 4 октябрине дери» деген сёзденде сора «2020 жылны 5 октябринден 2020 жылны 18 октябрине дери, 2020 жылны 19 октябринден 2020 жылны 1 ноябрине дери» деген сёзле бла толтурургъа.

2. Бу Указ аны официал халда басмалангъан юнюнде башлап кючюне киреди.

Къайгырыу

Диагностиканы качество кётюрюллюкдю

Кёп болмай «Саулукъ сакълау» миллет проектни чеклеринде Республикалы клиника больницагъа (РБК) 77 миллион сом тургъан магнит-резонанс томограф (МРТ) берилгенди. Аны юсюнден КъМР-ни Саулукъ сакълау министрствосуна пресс-службасындан

билдиргендиле.

Жангы аппарат мыйыларында къан иги жюрюмей къыйналгъан саусузлагъа диагностика бардырыргъа болушукъду. Ол «Жюрек - къан тамыр аурууладан къоруулау» программаны жашауда бардырыргъа себеплик этерикди. Аны баш борчларындан

бири уа адамлагъа тийишли медицина болушукъну Регион аралы къан тамырлагъа бакъгъан арада тапдырыргъады.

Бюгюнлюкде саусузланы асламысы инсулт сынагъанладыла эм башларында тюрлю-тюрлю жаралары болгъанладыла. Къыймат-

лы оборудованины медицина учрежденияны биринчи этажында саллыкъдыла. Алай бла жукъкъ заманда биринчи пациентле качестволу диагностиканы ётерге онг табарыкъдыла.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Школланы жабар, болжалдан алгъа каникулланы башлар кереклиси жокъду

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

1032 саусузгъа болушлукъ амбулатория халда бериледи. Аладан 924 инсан аурууну - женгил, 108 саусуз орталык халда кѳторедиле, 112 пациент вирусну шартлары билинмей ауруудула.

КъМР-ни Башчысы бююнлюкде республикада, битеу къыралдача, вирус эмда ОРВИ жукъгъанланы саны ѳсюп баргъанын чертгенди. Алай болгун а Роспотребнадзор бла Саулулукъ сакълау министерство алгъадан да эсертгендиле.

Аны себепли хал контролдады, республиканы медицина системасы анга хазырды, саусузла учреждениялагъа жетдириу, аланы багъыу тийишли даражада къуралгъандыла. Аны бла бирге экономика бла байламлы чекле киририрге, башка тийгъычла салырга белгиленейди.

Билим беруу учрежденияланы юслеринден айта, Казбек Коков алада ауругъанланы саны кѳп болмагъанын чертгенди. Аны себепли школланы жабъууну, болжалдан алгъа каникулланы башлау юслеринден сѳз бармайды. Эпидемиология болум

бла байламлы хар учрежденида да тийишли оноула энчи чыгъарылырга болушлукъдула.

Республиканы оноучусу профилактика мадарланы толтурууну магъаналыгъын айтырга, ангылатуу жумушлары дайым да бардырырга, учреждениялада санитар излемле къалай толтурулгъанларын контролда тутаргъа кереклисин чертгенди.

Эпидемиология хал бла байламлы Роспотребнадзорну КъМР-де Управлениасы кенгешлени, конференцияланы, коллегияланы дистанциялы халда бардырырга, къырал власть органагъа керекли документлени «бир терезеде» амал бла алырга, онг болгъанына кѳре, бу ишни да дистанциялы халда бардырырга кереклиси жаны бла эсертюлени чыгаргъанды.

Регионда культура-солуу, спорт жыйылыулары къурауну юсюнден да баргъанды сѳз. Октябрде гастрономия фестиваль бардырырга белгилене эди да, аны къурамазгъа оноу этилгенди.

Жыйылыуну ахырында Казбек Коков жазда коронавирус жукъгъанланы санын власть

жамауат бла бирге тамамлагъан мадарланы хайырындан азайтырга къолдан келгенин белгилегенди: «Бююн да санитар-эпидемиология службала-ны жорукъларын толтурурга, кесигизни, жууукъларыгъыны, абаданланы саулуукълары ючюн жууапчылыкъны сезерге керекди. Аны ючюн профилактика мадарланы сакъларыгъыны тийейме - медицина маскала жюрютюгюз, къолларыгъыны терк-терк жууугуз.

Алай бла кюз арты-къыш кезиуге да къоранчсыз, бир тюрлю тийгъычла кийирмей тюбейлыкъбыз. Хар не да бизни къолубуздады. Сиз халны ангыларыгъыны тийейме. Власть органла уа медицина болушлукъ толусунлай берилер, инсанларыбизни жашауларын сакълар ючюн битеу мадарланы толтурулукъдула», - дегенди республиканы Башчысы.

Казбек Коков жер-жерли самоуправление органланы оноучуларына, керек болса, жылытуу кезиуну алгъадан башларгъа чакъыргъанды, бютунда тау жерледе.

Тѳгерекни тазалыкъда тутуу магъаналы борчха саналгъанды

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Автомобиль жол отвод ызланы хансдан, кир-кипчикден тазалауа, къуралып къалгъан багуш жыйылгъан жерлени кетериуге да энчи эс бурулгъанды. Казбек Валеревич «Экологистика» ООО регионал операторну ишин энчи контролга алгъанды.

Кенгешде «Таза суу» федерал проектни бардырыу соруулагъа да къаралгъанды. Аны 2019-2020 жыллада жашауагъа кийериуге Къабарты-Малкъаргъа бѳлюннген субсидияланы

битеулю ѳлчемлери 303,01 миллион сомду.

2019 жылда Прохладна районну Далнее элинде 1,86 километр, Терк районну Белогорское элинде 4,9 километр узунлукълары болгъан битеулю багъалары он миллиондан артык сомгъа жетген эки объект ишленгенди. 2020 жылда битеулю багълары 160,34 миллион сом болгъан суу бла жылчытуу 32 объекти къурулушларына ырысы бѳлюннгенди.

Сюзюлген соруулагъа кѳре, КъМР-ни Правительствоосуно

Председателини орунбасары Мурад Кунжиев, КъМР-ни транспорт эм жол молк министри Аслан Дышеков, «Экологистика» ООО-ну таматасы **Зарубек Гедгагов** сѳлешгендиле.

Республиканы оноучусу 2020 жылгъа планда белгилеген жумушлары заманында толтурурга, аланы бардырыуда качестволарына эм заман болжалларына контроль этерге борчла салгъанды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуно пресс-службасы.

ОПЕРАТИВ ШТАБ

Бек биринчи излеу - жорукъланы толтуруу

КъМР-де коронавирус аурууну профилактикасы эм аны жыйылыуна къажуу оператив штабдан белгили этгенлерича, 2 октябрде вирус жангыдан 53 адамда ачыкъланганды. Алай бла пандемияны аллындан бери COVID-19-дан ауругъанланы саны 7765 пациентге жетгенди.

Тийишли багъуандыла сора 6 529 адам сау болгъандыла (ол санда 2 октябрде 17 адам). Бююнлюкде медицина болушлукъ 1140 пациентге бериледи. Пандемияны аллындан бери вирус 96 инсанбызны жашауун юзгенди.

Коронавирус КъМР-де жайылып башлагъандан бери 190,5 мингден аслам тест бардырылгъанды (бир кюннге - 1817 тинтиу). Госпитальда 1013 пациент бардыла, аланы арасында тест коронавирусу ауруу жукъгъанын ачыкъламагъанла да. Резанимак бѳлюмде 51 саусуз турадыла.

Оператив штабдан белгили этгенлерича, вирус бютунда 65 жылдан таматалагъа, ауруу-

лары юслеринден кетмегенлеге къоркъуулуду. «Аны себепли профилактика мадарла бютунда магъаналыдыла. Адамла кѳп жыйылгъан жерледе, транспорт медицина маскала жюрютюрге, бир бирден бек аздан метр кенгликте турурга, къолланы салып бла терк-терк жууаргъа тийишлиди. Онг болгъанына кѳре, адам бла да саламлашмазгъа, къучаклашмазгъа корешигиз», - деп эсертгендиле Оператив штабдан.

Бу кюнледе уа Оператив штабны жыйылыуу бардырылгъанды. Андан сора журналистлени сорууларына жууапла бере, КъМР-ни Башчысы Казбек Коков ауругъанланы саны ѳсериги алгъадан да белгили этилгенин, саулуукъ сакълау система анга хазыр болгъанын чертгенди. «Экономика, неда башка тийгъычла кийирер кереклиси бююнлюкде жокъду», - дегенди ол эмда жамауатны профилактика мадарланы сакъларгъа чакъыргъанды.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлагъанды.

Парламент

Борчла тѳлеуну женгиллендирирча

КъМР-ни Парламентини президиумну кезиулю жыйылыуун спикер **Татьяна Егорова** бардыргъанды. Депутатла 20-дан аслам республикалы эм федерал законланы проектлерин сюзгендиле, башка субъектледе коллегаларыны башламчылыкъларына къарагъандыла.

Бюджет, налогла эм финансы рынокла жаны бла комитетни башчысы **Михаил Афшагов** «КъМР-ни бюджетине федерал бюджетден дефицитни бир кесегин тѳлеуге бюджет кредитни берууну юсюнден къошакъ келишимни юсюнден» закону проекти бла шагърей этгенди. РФ-ни эмда КъМР-ни Финансыла министрстволары араларында ол зат субъектлеге берилген бюджет кредитни тѳлеуну низамы алышынганы бла байламлы хазырланганды.

- Документге тийишлиликде, быйыл республика ѳнчюню тѳлеуден эркин этилгенди. 2021-2024 жыллада аны ѳлчемини 5 проценти тенглиги бирни, 2025-2029 жыллада уа

къалгъан борчу хар жылгъа тенг юлешип тѳлерге, онг болгъанына кѳре, аны алгъадан кыйтарырга керекди. РФ-ни Правительствоосуно бегими бла къошакъ келишим РФ-ни субъектиники закону бла ол къабыл кѳрюлген кюнден алты ай кеч къалмай тохташдырылады, - деп ангылатханды Михаил Афшагов.

Парламентарийле федерал законланы проектлерине да къарагъандыла. Алада промышленли политика, эл молк кооперация, автомобиль жолла эм жол молк жаны бла жумушла белгилендиле.

Депутатла Суд приставланы федерал службасыны КъМР-де Управлениасыны, Исполнителины Шимал-Кавказ къырал институтуну келечилерин эмда Устазны коню жууукълашханы бла байламлы бир-бир школланы уастазлары КъМР-ни Парламентини Сыйлы грамотасы бла сауыгъаларгъа оноу этгендиле.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Онгуруу

Почтачылагъа ахшы болушлукъ

Кѳп болмай а Россей Почта службаны Къабарты-Малкъарда бѳлюмюне 750 килограмм кѳтюрген жети LADA Largus универсал машина берилгенди, деп билдириледи предприяттияны пресс-службасындан.

Машинала ГИБДД-да тийишли оформленианы ѳтуп, биринчи октябрден ишлеп башлагъандыла. Ала корреспонденцияны, посылкаланы, письмоланы, бандерольланы, ЕМС бла ашырылгъан аберилени да ташырыкъдыла.

Энчи транспорт техника жаны бла бар излемлеге келишеди. Ол санда ГЛОНАСС навигация-связь комплекс бла

да жалчытылыннгандыла. Аны хайырындан транспортну къоркъуусузлугу кюнчелгенди эм корреспонденция заманында тапдырылырча контроль да бардырылады

- Автопаркны жангыртуу Россейни Почтасыны жангыртуууна магъаналы атламырдан биринди. Ала сервисни игилендирирге эм тюрлю-тюрлю жумушлары да заманында тамамларгъа ахшы себеплик этерикдиле, - дейди службаны республикада бѳлюмюно таматасы Заур Вороков.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

ХУРМЕТЛЕУ

Уллу жылыулукъ бла эсгергендиле, эсгертме къанга орнатхандыла

Аны иесини юсюнден бир къауум сёз. Ол 1951 жылда Къыргызда туугъанды. 1977 жылда Москвада ГИТИС-ни бошاپ, Къабарты-Малкъарда Шогенчуков атлы театры малкъар труппасында ишлеп башлагъанды. Шекспирни «Ромео бла Джульеттасында», Мольерни «Дон Жуанында», Софоклну «Антигонасында» - патчах Креонтну, Тёппеланы Алимни «Артутайында» - Айдаболланы Артутайны, «Азап жолунда» - Кязим хажини, Фигейредону «Тюлню бла жюзюм» пьесасында - Капитанни, Г. Горинни «Геростратында» - Геростратны, Мольерни «Жалгъан докторунда» - Сганарельни, Маммеланы Ибрагимни «Шамай къаласында» Обурну эм дагыда башха сахна жигитлени эсде къалгъан сыфатларын къурагъанды. Ол 2011 жылда къыйын ауруп, дуниясын алышханды.

Эсгертмени ачаргъа актёрну ишчи нёгерлери, аны фахмусуна баш ургъанла, тенгери, жууукъ-ахлу да келгендиле. Жыйылыну Атталаны Азнар бардыргъанды. Актёрну жашуу эм чыгармачылыкъ жолуну юсюнден къыска айтып, биринчи сёзюню ол Къабарты-Малкъарны маданият министрине орунбасары Къарчаланы Аминатха бергенди. Ол Бачи улун бек иги адамныча эсгеруочюсюн, аны фахмусуна бюгюн да баш ургъанын, аты республиканы тарыхына киргенин да айтханды. «Ахмат башхалагъа ушмагъан, энци шартлы адам эди. Аллайла кетип къалмайдыла. Биргебизге жашап турадыла. Ол, алашат актёр болгъандан сора да, бек иги адам эди», - дегенди Аминат.

Тарчоков атлы орамда ол жашагъан юйню къабыргъасына Къабарты-Малкъарны халкъ артисти Бачиланы Мухамбийни жашы Ахматны хурметине аталгъан эсгертме къанга орнатылгъанды.

КъМР-ни искусстволарыны сыйлы къулулукъчусу, Къулийланы Къайсын атлы Малкъар къырал драма театры баш режиссёру Атмырзаланы Магоммет, тенгин эсгерге: «Ахматны 1972 жылда таныгъанма. Андан арысында биз бир бирден айырылмагъанбыз. Креондан башлап, Кязимге дери сейрилик сыфатла къурагъанды ол сахнада. Мен андан кеп затха юйренгенме.

Студент заманыбызда, артда да биз аны тегерегине жыйылгъанбыз. Бушуу, жарсыу болгъан адамны къатында болуп, билеклик этерге суйгенди. Ауушуруну аллында юбилейи болгъан эди. Сау болсунла, министерствону ишчилери къурап,

байрам болгъанда, ауруп тургъанлай, хар жарым сагъатдан укол этдире, тёрт сагъатны сахнада тургъан эди жамауат аллында. Юйюне къуачагы голден толуп къайтханда: «Насып деген ма буду!» - деген эди Ахмат. Жан жууугъум эди ол мени, къарындашым», - дегенди.

КъМР-ни сыйлы артисти Басир Шебузов ала Москвада бир заманда окъугъанларын, артда бирге ишлегенлерин, араларында жылыуу халла къурагъанын белгилегенди. «Аны актёрлугъу, адамлыгы да бирча бийик эдиле. Ол энчи борчу элтгенди - миллетни жарсыуларын кёргозтгенди сахнада. Биз аны бла таннга дери мени юйюмде

олтуруп, ушакъ этип чыккыган заманларбыз болгъанды. Аллай адам эди ол - халкъыны культуурасына квайгыбы этген. Хар аны сахнагъа чыккыганы жангы эди. Асыры эртте кетгенди, энгта да кеп зат эталлыкъ эди халкъына. Аллай актёрла аздыла», - дегенди ол.

Республиканы сыйлы артисти Юрий Балкоров: «Мен аны бла шүхлукъ жюрютюп тургъанымы насыпха санайма. Ол адамланы бек суйгенди. Кимге да тынгылагъан, ушакъ этген төре эди анга. Эрттеги огурулу адамларыбызгъа ушай эди Ахмат. Керти таулу айранны татыуун танытама деп, ол мени ата юйюне элтгенин унутмаймы», - дегенди.

Тукъумну атындан Бачиланы Азамат сёлесгенди. Ол, ишлерин кююп, заманларын къызганмай, бу къыйын заманлада аны къарындашыны намысын кёрюп, алагъа келгенлеге ыразылыгын айтханды. Эсгертме къанганы Атмырзаланы Магоммет бла Ахматны жашы Элдар ачхандыла.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.
Суратла авторнудула.

Проект

Кезиу курорт тийрелеге жетерикди

Кёп болмай Нальчик шахар округну жержерли администрациясыны башчысы Таймураз Ахохов «РТДА» архитектура бюрону келечилери бла тубеиш, курорт тийрелени жангыртуу проектни сюзгенди. Аны юсюнден администрацияны пресс-службасындан билдиргенди.

Анга кёре санаторийле бла курорт объекте эм парк тийреси, сауайла айтханда, 363 гектар чакълы жер тап халгъа келтирилирге тийишлиди. Организация ачык конкурс бардырылгъандан сора айырылгъанды. Проект

Къабарты-Малкъарны Башчысы Казбек Коковну курортланы жангыртууча комплекс халда мадар этерге эм туристлени санын кёбейтирге амалланы къурагъа деген буйругъуна кёре бардырылды.

«РТДА» архитектура бюро шахар тийрелени эм башха жерлени айбатландыруу бла байламлы уллу сынамы болгъан биригидю. Аны ишлери Россейде эм халкъла аралы даражада да белгиледи.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

ТАПЛАНДЫРЫУ

Шахарлада арбазла кёзге урунурча айбатланадыла

Сенаторла бла тубеишюнде Россейни Президентни Владимир Путин 2020 жылдан башлап гитче шахарланы эм тарых магъаналы жерлени тапландырыуу бла байламлы 160 проектни бардырыууа федерал бюджетден болушлукъ этиллигин билдиргенди.

- 2018 жылдан бери гитче шахарланы эм тарых магъаналы жерлени тапландырыууа жоралангъан 80 проектни тамамлаууа себеплик этгенбиз. Быйыл алааны саны эки кереге ёсгенин белгилерчады. Алай бла федерал бюджетден болушлукъ гитче шахарлада эм тарых магъаналы жерледе ахшы болумланы къураууа аталгъан азындан 160 проект аллыкдыла, - дегенди Владимир Путин.

Алгъа тапландырууу программасын азайтырга оюм бар эди. Алай «Единая Россия» адамланы сейрлерин къоруулаууа жанлы болгъанды. Аны генеральный советини секретары Андрей Турчак билдиргенича, партиягъа адамладан арбазланы тапландырыуу программасын сакълауу юсюнден тилекле келгендиле. Аны юсюнден регионла бла ушакъланы кезиулеринде да айтыла тургъанды. Федерал программала бла тенг «Городская среда» партия проект бла тамамланады. Политика организацианы ишлени эм магъаналы жанларындан бири Россейли шахарланы кёрюмдюрлю игилендириуу, арбазланы эм адамла аслам жыйылгъан жерлени тап халгъа келтириудю, деп къошханды Турчак.

Бу проект 2017 жылда жарашдырылгъанды. Депутатланы тири ишлерини хайырындан аны толтуруууа 2020 жылда федерал бюджетден 38,5 миллиард сом бёлонггенди. Бу ачхагъа къыралда 5 минг жамауат жыйылгъан эм 6 минг арбаз айбатландырыллыкдыла. Къалаины тапландырыууа кереклиси а адамла

кеслери белгилейдиле, аны ючюн ушакъла, къол кётюрюле бардырыладыла.

Алада оюмларын билдиргенлени саны жылдан-жылгъа ёсе барады. Сёз ючюн, жазда «Городская среда» проектни чеклеринде бардырылгъан соругъа Россейни 74 региондан 50 мингге жууукъ инсан къатышхандыла. Адамла арбазларыны халларын игилендириуу, сабий майданланы, машиналаны кююрча, юй жанууарла бла чыгъарча жерлени тапландырыуу излейдиле, дегенди «Городская среда» партия проектни координатору, Къырал Думаны депутаты Павел Качкаев.

Парламентарий чертгенича, соруу адамланы 80 проценти тапландырыуу ишлеге ыразы болгъанларын кёргозгенди. Партияны проекттин алчылары шахарчыла бла бирге тамамлангъан ишлени барыуларына, алааны квалитетларына эм болжалдан кеч къалмай тамамлангыларына, гарантиланы берууге къарайдыла. Жамауат контрольну хайырындан хал игиге да айлангъанды, сёз ючюн, регионла адамла аслам жыйылгъан жерлени игилендириуу - беш, арбазланы тапландырыууа уа юч жыл бередила. Ол а квалитет тас этмей, заманны да кеп къоратмай ишлерге себеплик этеди. Алгъа бу проекте республиканы бир нёнчасында тамамлангъан эселе, энди алагъа субьектле барысы да къатышаллыкдыла.

Бу жайда Президент партияны башламчылыгы бла жарашдырылгъан «халкъ бюджетни» юсюнден законнга къол салгъанды. Ол жамауатха бюджет ахча кваллай жумушлагъа къоратылыгына онуу этерге эм тамамлангъан ишлеге контроль этерге онг бередиди.

«Единая Россия» жамауат «халкъ бюджетни» неге жоюрга суйгенини юсюнден да соруу бардыргъанды.

Аны эсеплерине кёре, адамла арбазланы бла парклары айбатландырыудан сора да, стадионланы, спорт майданланы, маданият юйлене тапландырыууа, узакъ элдеде жолланы жангыртуууа кереклисин айтхандыла. Коммунал проблемала да - быргъыланы алышындырыуу, юйлени башларына ремонт этиу, тийрелерин ариулау - эсгертилгенди. Алай бла къалаины тапландырыууа кереклисин халкъ кеси айтады, дегенди Павел Качкаев.

Къырал Думада «Единая Россия» фракцияны башчысы биринчи орунбасары, Думаны къоркъуусулукъ эмда улутхачылыкъгъа къажууа кюреш бардырыуу жаны бла комитетини келечиси, «Городская среда» проектни Къабарты-Малкъарда координатору Адалыби Шхагашев бу проект кеп заманын ичинде магъаналыгынын тас этмегенин чертгенди.

- «Городская среда» проект тындырылгъан талай жылны ичинде адамла арбазларында, юйлеринде эм тийрелеринде болгъан ахшы турениулене кёредила. Андан тышында, бардырылгъан ишлеге къошумчулукъ эталадыла, кеслерини тюзетиулерин кийираладыла. Бюгонлюкде партия социал магъаналы кеп проектни тамамлайды. Алай сынам «Городская среда» эм ахшы айныгъан программа болгъанын ачыклагъанды. Ол аллай бир заманын керек болуп тургъаны да аны бла байламлы сунама, - дегенди ол.

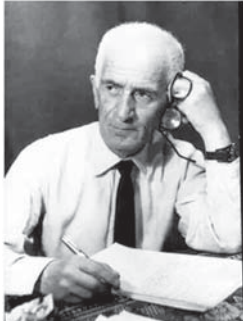
Адалыби Шхагашев 2020 жылда Къабарты-Малкъарда бу проекттин чеклеринде 34 жамауат жыйылгъан жер, 39 журтта 117 арбаз тапландырылгъанларын да эсгергенди. Бу ишлеге 247 миллион сом къоратылгъанды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия
жазырлагъанды.

5 ОКТЯБРЬ - УСТАЗНЫ КҮНҮ

ЭЛЛЕРИБИЗДЕ АЛА БИЛИМ, ЖАРЫКЪЛЫКЪ,

ШАХМЫРЗАЛАНЫ Осман-ны жашы Саид, КъМАССР-ни сыйлы устазы, халкъ поэти 1886

жылда Эл-Тюбюнде тууганды. Кёп жердеде медреседе, окъуганды, башка илмуладан дерс алганды.

Симферопольда педтехникуму бошап келип, 1927 жылда тууган элинде биринчи школну ачканды эм анда сабийлени окъутханды. 1929 жылда малкъар букварь жазганды.

1939 жылда аны Ленинни эмда Урунууны Къызыл Байрагыны орденлери бла сауыгалагандыла. Уллу Ата журт урушха кыатышханды. Сюрюнде Къазахстанда Къаракундуз элде устазлыкъ этгенди. Андан кыайтхандан сора илму-излем институтда ишлеп турганды.

ЖАБОЛАНЫ Къургъокъну жашы Ахия 1874 жылда Холамда тууганды. Ол элде меди-

реседе, ызы бла Гори шахарда устаз семинарияда окъуганды. Къабартыда, артада Нальчикде тау школда (артада реальное училище) сабийлени окъутханды. Инсан урушда Кавказ дивизияда къуллукъ этгенди. Телавиде прапорщиклени школларын тауусуп, орус аскер бла Тюркде, Чеченде да болганды. Совет власть келгенде, эки кере тутулганды.

Уруш бошалгандан сора Барамтада (Вольный аул) школну директору болуп турганды. 1927 жылда ючюнчю кере тутуп жойгандыла. Ол терен билимли устаз эди.

ЖАНТУУЛАНЫ Таукъанны жашы Рамазан 1896 жылда Кенделенде тууганды. Ме-

Октябрь революциядан сора малкъар элдеде школла ачылып башлагандыла. Сабийлени окъутурга орус устазла келгендиле. Ала бла бирге арапча окъуулары болган таулула да ишлегендиле. Ол санда Шахмырзаланы Саид, Отарланы Саид бла Керим, Гуртуланы Берт, Улбашланы Ахмадия...

диреседе, Ленинчи окъуу шахарчыкъда, педтехникумда окъуганды эм школда ишлеп

турганды. Отузунчу жыллада кулакка чыгарып, Узбекистанга кечюргендиле. Рамазан анда географиядан окъутханды.

Уллу Ата журт урушха кыатышханды. Андан кыайтып, ата журтуна келирге эркинлик болгунчу биягы мектепде ишлеп турганды. Мында аны Элбрус элини школна директор этгендиле.

Аны мажарулулгуу бла элде окъуу юй аягы юсюне салыннганды, ингириг школ да ачылганды. Артада Рамазан, тууган элине кыайтып, иги кесекни биринчи школда ишлеп турганды.

ЭНЕЙЛАНЫ Сохтаны жашы Хашим 1901 жылда Кенделенде тууганды. Дин окъуу болгъа-

ны бла байламлы аны ликбезледе билим бериуге башчы этгендиле. Ол жетмишге жууукъ адамны юйретгенди жаза, окъуй. Ленинчи окъуу шахарчык ачылганлай а, анда устаз курсланы тауусуп, элинде школга таматалыкъ этгенди.

Уруш аллы жыллада халкъ юстицияны комиссары, Граждан урушда партизан жыйынны таматасы, Кенделенде эл советни председатели, Малкъар округда прокурорну заместители болуп да ишлегенди. Уллу Ата журт урушда 115-чи Кавдивизияда эскадронну политругу бол-

ганды. Ата журтун кыоруулай, кыазауатда жоюлганды.

ОТАРЛАНЫ Аубекирни жашы Саид 1903 жылда Гирхонда тууганды. 1922 жылда

Черкескеде устаз курсланы, юч жылдан Ленинчи окъуу шахарчыкъда партия школну, 1931 жылда уа жыллыкъ аспирантураны бошаганды.

Бештауда Къабарты-Малкъар педагогика институтда дерселе бергенди. 1933 жылда республикада партия китап басманы редактору, ызы бла Акътопуракъда школну директору болганды. Отузунчу жыллада жалган дау бла тутулуп, беш жылдан кыайтханды.

Сюрюнде устазлыкъ этгенди. Ата журтха кыайтхандан сора илму-излем институтда ишлеп, халкъ чыгармачылыкны жыйып турганды. 1963 жылда чыккыан «Малкъар халкъ жомакъланы» экинчи томун ол жыйышдырганды. «Малкъар халкъ жырла» деген жыйымдыкны да Холааны Азрет бла ол бирге жарашдыргандыла.

БАЧИЛАНЫ Чуройну кызы Нафий, Россейни сыйлы устазы, 1909 жылда Акъ-Сууда ту-

уганды. Ленинчи окъуу шахарчыкны биринчи окъуучуларындан болуп, анда педтехникуму бошаганды. Сора элинде школда ишлеп башлаганды.

Артада Къашхатауга кечгенди. Сюрюнде уа оноч жылны Къыргыстанда Ивановка район арада башланган школну устазы болуп турганды.

Андан кыайтханда, Нафий 1972 жылга дери Акъ-Сууно школунда ишлегенди. Элини парторганизациясыны секретарына, бир ненча кере республиканы Баш Советине эмда Нальчикни шахар Советине депутатха айырылганды.

БАЧИЛАНЫ Жарашыну кызы Майрухан 1910 жылда Акъ-Сууда тууганды. Элде

Совет власть ачхан башланган школдан сора юч жылны Орджоникидзеде (Владикавказ) техникумга хазырагъан курслада окъуганды. Андан сора Нальчикде педагогика техникуму бошаганды. 1933 жылдан башлап кечгюнчюлюкге кетгинчи Акъ-Сууда устаз болуп турганды.

Сюрюнде Къыргыстанда Красная Речка деген элде жашаганды. Анда да, артада атлангынчы, школда ишлегенди. Ата журтха кыайтханда уа, солууга кетгинчи, Акъ-Сууда башланган школда директорну орунбасары болуп турганды.

МЫЗЫЛАНЫ Жарахматны жашы Адрай 1910 жылда Думалада тууганды. Элде башлан-

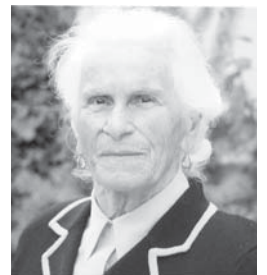

ган школну бошап, Ленинчи окъуу шахарчыкъда, ызы бла Бештауда Къабарты-Малкъар педагогика институтда экижыл-

лыкъ курслада окъуганды. Кыайтып, элинде алгъа устаз, ызы бла директор болганды. Уллу Ата журт урушха кыатышханды.

Кечгюнчюлюкге аны юйорю Къазахстанны Туркестан шахарына тыюшгенди. Адрай анда да устазлыкъ этип турганды. Ата журтха кыайтханда, солууга кетгинчи онсегиз жылны ичинде школда сабийлени ана тилден бла адабиятдан окъутханды.

ТУМЕНЛАНЫ Къаний, Холааны Кыпыкны кызы, Къабарты-Малкъарны сыйлы

устазы, 1912 жылда Къашхатауда тууганды. Анда жети классны бошаганлай, Нальчикде педтехникумга киргенди. Мектепде устазла керек болуп, хунерлигин кызыны заочный бөлүмге кечюрюп, школга ийгендиле. Бир кыауум жылны тууган элинде, ызы бла Огъары Холамда сабийлени окъутханды Къаний.

Сюрюнде Къыргыстанны Ош областында устазлыкъ этгенди. Ата журтха кыайтхандан сора уа, солууга кетгинчи Бабугентде школда ишлегенди. Аны бла бирге ол, он сабий ёсдюрюп, аналыкъ, устазлыкъ жаны бла да кёп махтауга тийишли болганды.

АБДУЛЛАНЫ Махмутну кызы Фатимат, КъМАССР-ни школуну сыйлы устазы, 1915

жылда Огъары Бахсанда тууганды. Ленинчи окъуу шахарчыкъда устаз курсланы бошап, онжети жылында тууган элинде сабийлени окъутуп башлаганды. Ишинден айырылмай, Нальчикде педтехникуму бошаганды.

Сюрюнде Фатиматны юйорю Къазахстанга тыюшгенди. Анда Алма-Ата тийресинде

ИГИЛИК, ЁМЮРЛЮК ЖАЙГАНДЫЛА

ГЭС-8 деген жерде башланган классда дерсле бергенди.

Ата журтха кыйтханда, ол Кичибалыкыда жашаганды. 1971 жылда солуга кетгинчи устазлык этгенди. Ол Урунуу Къызыл Байрагыны ордени, иги кесек майдал эмда махтау къагытла бла саугаланганды.

ЖАБОЛАНЫ Тауланы Жашы Магомет 1916 жылда Акъ-Сууда тууганды. Эфенди-

ни сохтасы болганды, ызы бла Ленинчи окъуу шахарчыкъда Пионер юйде окъуганды. Анда педтехникумну бошап, элине устаз болуп кыйтханды. Тёбен Малкъарда школну директору, Чегем райОНО-да инспектор болуп да турганды.

Уллу Ата журт урушха къатышханды. Андан сау чыгып, юйорюн Къыргызстанда Кант район арада талханды. Анда сабийлеге немис тилден дерсле бергенди.

Сюргюнден кыйтхандан сора Магомет, элинде школда ишлей, КъМКЪУ-ну тарых-филология факультетин бошаганды. Талай жылны «Эльбрус» китап басмада школ китапчалы бёлюмнде ишлегенди.

ТЕММОЛАНЫ Жюнюсню жашы Мусса 1916 жылда Огъары Бахсанда тууганды.

Элде жетижыллык школну бошаганды, Ленинчи окъуу шахарчыкъда алтыайлык устаз курслада усталыкъ алганды. Урунуу жолун тууган элинде башлаганды. Уллу Ата журт урушну аллында аскерге чакъырылып, къзауатха къатышханды.

Кёчгюнчюлюкде Къазахстанда Джамбулда устаз болуп турганды. Ата журтха кыйтханда уа, аны тууган элинде школгъа директор этип салгандыла.

Ол школну къурулушун да бардыра, окъуу ишни тынгылы къураганды. Окъуу китапчалы жетишмегенлерин кёрюп, ана тилден кеси да жазганды окъуучулагъа учебник. Сохталары эсгергенге кёре, ол жумушакъ, акыллы, сабыр адам болганды.

КЪАРЧАЛАНЫ Абдуланы жашы Хадис 1917 жылда Огъары Малкъарда тууганды.

Элде жетижыллык школну бошаганды, Ленинчи окъуу шахарчыкъда устаз курслада окъуганды.

Урунуу жолун, биринчи таулу устазладан болуп, тууган элинде башлаганды. Аны мамыр ишин Уллу Ата журт уруш юзгенди. Андан кыйтхандан сора Хадис кёчгюнчюлюкде устазлык этип, жау-бишлак заводну таматасы болуп да турганды.

Ата журтха кыйтханлай, аны Огъары Малкъарны школун директор этип салгандыла. Анда ишни аягы юсюне этгенден сора, билим беруде методистле, инспекторла керек болуп, аны Нальчикде Устазланы билимлерин ёсдюрген махкемеге ётдюргенди. Бир къауум жылны илму-излем институтда малкъар тилин бла адабиятны секторун башчылык этип турганды.

ОГЪУРЛУЛАНЫ Исмайлыны кызы Раиса 1917 жылда Къашхатауда тууганды. Мал-

къар элден биринчи анда ачылганды совет школ. Жети классны бошап, Ленинчи окъуу шахарчыкъда педтехникумда, ызы бла Къабарты-Малкъар

пединститутда окъуганды Раиса. Алай бла элине бийик билимни устаз болуп кыйтханды эм кёчгюнчюлюк сынарга тышгюнчю, сабийлеге билим берип турганды.

Сюргюнде аны юйорю Къыргызстанны Къарасуу деген район арасына тышгенди. Анда да Раиса оную жылны ичинде устазлык этгенди Артха Къашхатауда кыйтханда да бир къауум заманы сабийлени окъутуп турганды. Устаз, завуч, директор болуп да ишлегенди. Солууга кетерни аллында Нальчикде профтехучилишледен бирине таматалыкъ этгенди.

КЪАЗАКЪЛАНЫ Сафият, Этчеланы Къыденни кызы, КъМАССР-ни сыйлы устазы, 1917

жылда Шкантида тууганды. Эл школдан сора Ленинчи окъуу шахарчыкъда педагогика техникумну бошаганды. Огъары Малкъарда урунганды. Уруш жылдада мектепни директору болганды.

Сюргюнде аны юйорю Къазахстанда Киров атлы винсовхозгъа тышгенди. Анда Сафият онеки жылны ёксюз сабийле турган юйге таматалыкъ этгенди. Аны бла бирге башланган классланы да окъутханды.

Ата журтха кыйтханда уа, ата-аналаны болушлукълары бла мектеп ишлетип, сабийлени анда окъутханды. Он жылны ол аны директору болганды.

МУСУКАЛАНЫ Жанхотну жашы Мутай 1917 жылда Булунгуда тууганды. Эл школдан

сора Нальчикде Ленинчи окъуу шахарчыкъда педтехникумну, ызы бла Къабарты-Малкъар педагогика институтда ишчи

факультетни бошаганды. Думалада бир къауум жыл устаз, ызы бла директор болуп да ишлегенди. Уллу Ата журт урушну аллында аны Чегем райОНО-гъа кёчюргенди.

Сюргюнде аны юйорю Къыргызстанда Къызыл-Къаягъа тышгенди. Анда да ол школда урунганды. Устаз, таматаны орунбасары, директор да болганды. Ата журтха Мутай кечирек жыйылганды – солуга кетгенден сора. Хасанияда жашаганды.

АТТАЛАНЫ Мариям, Созайлыны Мукойну кызы, 1917 жылда Холамда тууганды.

Эл школну бошагандан сора хунерлигин кёрюп, аны андан ары окъургъа Бештауда педрабфака ийгенди. Ол андан кыйтхандан сора Холамда устазлык этип турганды.

Малкъар халкъны кёчюргенлеринде, аны юйорю Къыргызстанны Фрунзе областыны Кант районуну Ново-Покровка элине тышгенди. Окъуу, сынамы болганын билгенде, Мариямны школда ишлерге алгандыла.

Ата журтха Атталаны бу юйорлери 1980 жылда кыйтханды. Ол Урванда жашап турганды.

УЛАКЪЛАНЫ Матгерийни жашы Зейтун 1919 жылда Кёнделенде тууганды. Жетижыл-

лык школдан сора къысха устаз курслада, ызы бла Къабарты-Малкъар педагогика институтну тарых бёлюмюнде окъуганды.

Лашкутада школну директору болуп бир къауум жыл ишлегенден сора Зейтуну Элбрус районну комсомол комитетини биринчи секретарына айыр-

гандыла. Уллу Ата журт урушха къатышханды. Къыргызстанда да устазлык этгенди.

Сюргюнден кыйтханда, Кёнделенге интернат школда ишлегенди, фольклордан, тарыхдан да хапарла жыйганды. 1980-чи жылдада элде музей ачаргъа дегенде, аны директоруна Зейтуну тийишли кёргенди. Ол жыйган экспонатла бююн да озгъан ёмюрледен хапар айтадыла.

БЕГИЛЛАНЫ Аскербийни кызы Шарифат 1918 жылда Огъары Малкъарда тууган-

ды. Нальчикде интернатда, Ленинчи окъуу шахарчыкъда, педтехникумда да окъуганды. Огъары Малкъарда устаз, ызы бла школну директору болуп турганды. Кёчгюнчюлюкде Къыргызстанда Туркестан шахарда устазлык этгенди. Уллу сынауу ючюн аны шахарны билим берген бёлюмюнде инспекторгъа салгандыла.

Ата журтха кыйтхандан сора да Шарифат Огъары Жемталада сабийлени окъутханды. Бир къауум жылны школну директору, Эл советни председатели да болуп турганды.

* * *

Быллай жюрек ыразылыкъгъа тийишли адамларыбыз дагыда бардыла: революциягъа дери окъуна Абайланы Сафият, Гошаях, Ханифа, Шакъманланы Фуза Кавказда белгили педагогга болгандыла. Андан сора келген устазланы - Огъары Басхандан Этезланы Махмутну бла Хамитни, Будайланы Лейланы, Журтубайланы Хажимуратны, Ботталаны Ибрагимни, Къашхатаудан Эфендиланы Хажимуратны, Къадырланы Жабахарны, Батчаланы Камойну, Къулбайланы Алибийни, Холамханланы Жамболатны, Локъяланы Мухамматны, Огъары Малкъардан Цораланы Магометни, Кёнделенден Жанатайлыны Батталны, Чегемден Къудайланы Жюнюсню, дагыда кёп башхаланы атлары унутулмаганды.

Жарсыугъа, къысха газет материалда аланы барысын да сагъыныр онг жокъду. Алай ала окъуучуларыны жюреклерине салган жылуу ёчюлмегенди – бир телюден бирине ёте, бююн да сакъланып турады.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат

Фестиваль

Эришуле кысхартылган программа бла ётдюрюлгендиле

Нальчикде «Спартак» стадионда эришуле күч тиреборьядан: жюкно кётюрюуден (юзмезден толтурулган 50-килограммлык мешокну), ауурлукну бир жерден башхасына ташуудан (150 килограмм жюго болган

гьандыла. Бахсанда гёжефле – армспортта, Черек районда бел бауладан тутуп тутушууда сынашхандыла.

Коронавирусну пандемиясыны хатасындан фестиваль кысхартылган программа бла бардырылганды. Къабарты-Малкъарны Спорт министерствосуну физкультураны эм асламлы спортну айнытыу жаны бла бёлюмюно башчысы Заур Балкаров билдиргенича, анга 100-ге жууук адам кытышхандыла. Аланы араларында профессионалла, спортну энчи бир тюрлюсюнден оюнлагъа деп казырланганла да бардыла.

Фестиваль жараулан 12 тюрлюсюнден ётдюрюлүп тургьанды. Жарсыугъа, быйыл пандемия бла байламлы аланы санын азайтырга тюгенди.

Муниципалитеттени барысы да кеслеринде байрамны район

кезиулерин бардырылмагьандыла, 13 тийреден эришуле келечилерин жангыз да онусу иялгьандыла. Аны ючюн, республикалы эришулени кырап кыйгьанбыз, дегенди ол.

Алай бла жюкно кётюрюде Ахмед Асланов (Зольск район), Владислав Скибо (Прохладна шахар) хорлагьандыла, экинчи жерге Рустам Кибишев (Чегем район) чыкьгьанды. Ауурлукну бир жерден башхасына ташууда эм кючю Аниуар Шогенов (Зольск район) болгьанды. Аны ызындан жерлени Роберт Каншоков (Терк район) бла Заур Озроков (Бахсан район) алгьандыла.

Кюч тиреборьяда биягы Аниуар Шогенов кытыханды. Андан бир аз арха Ахмед Курашев (Урван район) бла Аскер Иригов (Терк район) кыалгьандыла.

Садакьдан жаздырмагьанлай Наталья Кулюшина бла Александр Кулюшин атдыргьандыла.

Армспортта алчы жерлеге Аскер Атов (Терк район), Аслан Бесланев (Бахсан шахар) бла Эльдар Шибзухов (Бахсан район) чыкьгьандыла. Бел ба-

уладан тутуп тутушууда кеслерини ауурлук кыауумларында Асланбек Шагашев (Лескен район, 68 кг.), Мокьаланы Муса (Черек район, 82 кг.), Мисостланы Мурзабек (Черек район, 82+кг.) хорлагьандыла. Канатны тартыудан, гитче-футболдан бла чабыудан командаланы спортну ол тюрлюлеринден федерацияла кеслери жыярыкьдыла.

Фестиваль төрели халда Шимал Кавказны халкьларыны араларында шүхлукьну кюч-

лер, миллетле эм динле аралы байламлыкьланы игилендирип муратда жыл сайын бардырылады. Анда республикабызны командасы эки кере хорлагьанды, беш кере саугьаланганланы кыауумна киргенди. Эришуледе кытыхан ахчасына уа спорт объекте ишленгендиле, заллабга жарау этерча инвентар алынганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

тачканы заманга тюртюу) эм садакьдан атдырыудан кырал-

ЖАШ ТЁЛУ

Мураты – Олимпиаданы чемпиону болуу

Хар миллетни да тамблагы кюнюн кырагьан жаш төлюсюдо. Таулу халкьда уа умутландырган жашла бла кызыла, айхай да, бардыла. Ала маданията, илмуда, спортта жетишимлери бла атларын айтырадыла.

Алай уланыларыбыздан бири дзюдочу Гайылыны Омарды. Ол 2003 жылда Зейтуну бла Мариямны юйюрлеринде туугьанды. Бусагьатда Хасанияны 16-чы номерли школунда окуйду, дзюдо бла он жылындан бери тренерле Дмитрий Ивановда бла Анзор Алхудовда кюрешеди.

КъЧР-ни Правительствосуну башчысыны орунбасары Тебуланы А.М. хурметине аталгьан эришуле Омар, битеу тубешиулерин хорлам бла бошап, алтын майдалны кытыханды. Ызы бла Череповец шахарда дзюдодан окуучулану IX жай спартакиадаларына кытышханды. Ары кеслерин сынаргъа кыралны 47 субьектинден 270-ге жууук жаш бла кызы келген эдиле, андан да ол биринчи жер бла кыайтханды.

Бир кесек заман мындан алгъа уа Азербайджанны ара шахары Бакуда, Совет Союзну эки кере Жигити генерал-майор Ази Аслановну хурметине аталып, дзюдодан ХХХIX халкьла аралы эришу бардырылгьанды. Анга Россейден, Азербайджандан, Украинадан, Къазахстандан, Грузиядан, Узбекистандан, Тюркден бла Белоруссиядан 2002-2004 жыллада туугьан 350-ге жууук спортчу кытышхандыла. Анда жерлешибиз ючюнчо жерге чыкьгьанды.

Омар республика, округ даражалы эришуледе да хорлагьанланы кыауумна кирмей хазна кыалмагьанды. Алай эм магьаналы жетишимлери уа спортчу Россейни биринчилигинде бла Европаны кубогунда доммакь майдалланы санайды. Кырал даражалы эришуледе саугьаланганланы кыауумна киргени бла аны жыйымдыкь командагъа алгьандыла, анда ол жети сермеш бардыргьанын белгилерчады.

Аны санында ол Европаны кубогунда Италияны Фоллоник шахарына атлангьанды. Анга 25 кыралдан 500-ге жууук гёжеф кытышхан эдиле. Анда 81 килограммгъа дери ауурлукьда эришгенди. Жарым финалда кытыдыргьанды, алай, гитче финалда Нидерландыледен Ван Оострумну хорлап, ючюнчо жерге чыкьгьанды.

Жетишимлерин Омар ата-анасына, тренерлерине, залдан тенглерине атайды. «Аласыз бу хорламла боллукь туюлю эдиле. Спорт башха республикалада, Россейден тышында да жангы шүхла табаргъа себеплик этеди. Татамиде бир бирибиз бла сермешениликде, андан тышында уа тенглебиз», - деп чертеди ол.

Спорт жашны окуууна чырмау этмейди, ол школну бошагьандан сора юриспруденция жаны бла билим алыргъа умут этеди. Бусагьатда да Омар Россейни жыйымдыкь командасына киреди, мураты - Олимпиаданы чемпиону болургьады.

ХАБИБУЛЛАХАНЫ Зульфия.

СУРАТДА: Гайылыны Омар тренери Дмитрий Иванов бла.

Спортну бу тюрлюсюн жаш бошдан сайламагьанды - атасы кеси заманында дзюдогъа жюрюгенди, артда уа залгъа Омарны да келтиргенди. «Жарауу биринчи кюнюнден окуна жаратханма, атам бу онууна бир кере да сокьуранмагьанма. Дзюдо, приёмладан сора да, эсли болургъа, кыарууну ангыларгъа эм сермешде аны тюз хайырланыргъа юйретеди. Спорт инсанни халын да айнытады. Адам огьурлу, адепли болургъа, ёторюкден кери турургъа керекди», - дейди ол.

Бирде алгъа барырга кыуанчдан эсе ачыу бегирек юйретеди. Биринчи эришуун Омар кытыдыргьанды, алай ол жашны бютюн кючю кызырланыргъа, хорламсыз кыалмазгъа кёллендиргенди. Кёл салып ишлеу а ахшы эсепге келтирмей кыалмайды. Черкесскде дзюдодан

Окуучулукьну сынау

Диктант жазаргъа итингенлеге кышулады

Бу айны жетинчисинде кыралны битеу регионларында «Битеуроссей экономикасында диктант» деген акция бардырылды. Быйыл ол онлайн халда ётерикди, заявканы www.diktant.org сайтта жиберирге керекди, деп билдиргендиле Къабарты-Малкъар кырал аграр университеттени.

Диктант РФ-ни Правительствосуну, РАН-ны, кыралны алчы вузларыны эмда регионланы администрацияларыны болулугьу бла Россейни Эркин экономика жамауатыны (ВЭО) эмда Экономистлени халкьла аралы биригиуноуно башламчылыгында бардырылды.

Акция төртюнчо кере кыралады. Жыл сайын анга кёпденкёл адам кытыша барады. Сёз ючюн, былтыр диктантны бизден эм тыш кыралладан жюз мингден артыкь адам жазгьанды. Тенгелештирип айтханда, 2017 жылдан эсе ол эки кереге асламды.

Диктантны ким сойсе да жазаргъа боллукьду. Аны ючюн экономикадан китапланы окуп туурургъа кереклиси жокьду. Алай бир-бир сорулагъа жууаптаны табарча тийишли билим изленирге боллукьду. Аны ючюн деп акцияны ВКонтакте

эмда Facebook социал сетелеринде Улуу Хорламны экономикасына эмда ВЭО-ну тарыхына жораланган материалла басмаланадыла.

Акцияны ахырында статистика эсепле чыгарылыкьдыла. Анда саулай кыралда эмда энчи хар регионда халкьны экономикадан билгени кёргозтүлүкьду. Анга кере дагьыда вуздада бла школлада тийишли билим беруу программалагъа тюрлениуле кийиричча методика эсертюле жарашдырыллыкьдыла.

Сёз ючюн, былтырны эсеплери, студентлени сомну курсун кырагьан шартла, налог системла бла байламлы, кыралны айнытыу эмда жууапты власть органланы юсюнден да соруула кыйнагьанларын кёргозтүгендиле. Школчуланы асламсында уа халкьла аралы экономика организациялагъа Россей Федерацияна не хыйсапдан киргенин, энчи предпринимательство сферада законодательстводан кырал резерв фондланы ишлеринден, бизни кыралда налог политиканы энчиликлеринден хазна билгенлери болмагьанын ачыкьлагьанды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлагьанды.

ЮЙРЕТИУ

Кыйын болумлада жунчуп кыалмазча

Пенсия фонду менкамларында от туююуге кыоркыуусулуккуну жалчытыр, аны ишчилерин кыйын болумда кеслерин тюз жюрютюрге юйретир муратда МЧС-ни регионда кесеги улуу иш бардырады. Бу кунледе министрствону Чегем районда надзор эм профилактика жаны бла бөлүмю тийрени от туююуге кыажу-кыухтары службасыны келечилери бла бирге фонду жержери управленийсында болгандыла.

от туююуге кыоркыуусулуккуну излемлери кыалай толтурулганларын тинтгендиле, жаннган жерни ёчюлтюрча оборуованияны, кранланы, суу быргыыланы эм бил-

дируу системаны халларына кыарагандыла. Ала фонду келечилери эм башчылары бла юйретиле бардыргандыла, жана турган отуладан адамланы кыалай чыг-

арыгга кереклисин аныгылаткандыла. Ахырында уа эвакуацияны ётдюрюп да кергендиле, ол бир минут чаклы бир заманга тамамланганын белгилерчады. Быллай жараула кыйын болумлада инсанни, жунчумаганлай, кесине, башхага да кыоркыуу салмаганлай, кыйын болумлада тюз оноула этерге юйретедиле.

КУЛЧАЛАНЫ
Зулфия.

Тип байлыгыбыз

Тууарла

- Алчу ёгюз** – вол криворогий
- Бугъа** – бык-производитель
- Бугъа бичген** – вол (кастрированный взрослый бык)
- Бугъа тана** – бычок до двух лет
- Бугъалык тана** – бычок, оставленный в производителе
- Бугъачык** – бычок
- Бузоу** – телёнок
- Бууз ийнек** – стельная корова
- Бызанк** – незрелая телка в состоянии первой стельности
- Бызанк** – слабый детёныш (телёнок, ягнёнок и т.п., родившиеся позже всех)
- Быштады** – корова, отелившаяся на втором году
- Гаммеш** – буйвол
- Гаммеш бугъа** – буйвол-производитель
- Гаммеш ийнек** – буйволица
- Голчу ийнек** (гылжа-мюйюз ийнек) – кривоногая корова
- Гылла ёгюз** – вол с крупными рогами
- Дымадылан** – детёныш, сосущий двух матерок
- Ёгюз** – бык-кастрат, тяговое животное
- Ийнек** – корова
- Къантулук бугъа** – бесплодный бык
- Кышбаш ийнек** – корова с сомкнутыми рогами
- Кынажин** – корова-трёхлетка; телка после первого отёла
- Кысыр ийнек** – яловая корова
- Маркъа бузоу** – телёнок-сосунок
- Тана** – телёнок (от шести месяцев до года)
- Туумак ийнек** – комолая корова
- Ууанык** – молодой вол
- Ушкул** – чучело телёнка
- Ючлю ууанык** – трёхлетний вол

Акция

Жаныуарланы чынтты шүүелары

Волонтерланы «Шимал Кавказда игилик» форумларыны кезиуонде Кыбарты-Малкъар кырал аграр университетни студентлери алгъаракылада «Тёрт аякылыла» деген приотха баргандыла. Бу акцияны республикада волонтерлуккуну айнытыуу жаны бла ресурс ара университетни быллай би-

ригиууу бла бирге кырагандыла. Студентле ахча жыйып приотха кечинген жаныуарлагга аш алып элтгендиле. Кеслери да аны бла чекленип кыалы умутлу туююудуле. Айтханларына кёре, жангы окууу жылда энтта да кёп игилик этерге муратлары барды.

Бизни корр.

Келишим

Компаниягъа, абонентлеге да жараулуду

келишим этгендиле. Аны юсюнден энергокомпанияны пресслужбасында билдиредиле. Келишимге кёре, борчу болгъан бир жолгъа 30 процентин телерге керекди. Ызы бла, белгиленген графикден кеч кыалмай, ай сайын кыалганын аз-аздан берирге тийишлиди. Аны бла бирге хар клиентге энчи кёздэн кыаралганын да белгилерчады.

леуно толусунлай эталмаганла аны бөлүп бераллыккыдыла. Аллай система талай жылны жетишимли ишлейди. Эм магъанасы – абонентни газ ыздан айырыргга туюшерик туююуду. Аны бла бирге тазир салыргга, сюде берирге да, дейди «Газпром межрегионгаз Нальчик» компанияны таматасы Залим Вороков.

МАГОМЕТЛАНЫ
Сулейман.

- Келишимни хайырында тё-

АДАМ ЭМ ТАБИЙГАТ

Агъач жерни чырайыды, аны ючюн дайым кыайгырып турургга тийишлиди

Кыбарты-Малкъарда агъач мюлкню от туююуден сакълау жаны бла аслам иш этерге туюшеди. Ол бары да республиканы Табийгъат байлыккыла эмда экология министрствосуну борчуду.

кёчюу... Алай дагыда аслам заран а ёртенден келеди. Ала кысык заманын ичинде кыадар агъачны кюл этип кетедиле. Бирде не аз да кыабынган кыадан улуу хата келтирирге болуккыды.

Алайды да, айтылганыча, мюлкню от туююуден сакълаугга дайым кез-кыулак болуп, мадар этип турургга керекди. Министрствода белгилегенлерича, быыйл ол жумушлагга бютюнда улуу эсе бурулуп тебирегенди.

Сёз ючюн, агъахлада от ёчюлтюучю техникагга бурунгу жылдан эсе 2,5 кереге кёп (57 километр) жол ишленгенди. Энди аланы барыны да узунлугу жюз километрден артыккыды.

От жайылмазча жер сюрюлген (тыйгыч) ызланы узунлугу уа 6,6 кереге (193 километр)

аслам болганды. Аны юсюне аладан энтта да иги кесегин (522 километр) тазалап, тап халгга келтиргендиле. Дагыда сагынылган жыл бла тенгешдиргенде, техника суу алырча кыадар жангы кёл жарашдырылганды, агъахлада солургга сюегенлеге деп кыуралган энчи жерчиклене саны да 4,2 кереге кёбейгенди. Аланы кыатларында от туююу жаны бла кыоркыуусулуккуну жоруклары аныгылатхан белгиле орнатылгандыла.

Жмауатаны арасында, ол санда адамла солургга чыкыган жерледе да, аныгылаты иш тийишлисича бардырылып турганды. Ол санда ачык дерсле, лекцияла, ушакыла да болгандыла. Граждандлагга эмда республикагга солургга келген кыонакылагга бас-

ма материалла юлешингендиле.

От туююу жаны бла кыоркыуусулуккуну юсюнден регионну телеканалларында видеороликке кёргозтлюп тургандыла. Бу иште Инстаграм, Фейсбук социал сетеледе да кенг хайырландыла. Аны бла быыйлыны биринчи жарымына белгиленген тийишли борчланы барын да министрство толусунлай толтурганды дерчады.

Саулай айтханда, быыйл агъач мюлкнени эмда энчи учреждениланы от ёчюлтюучю эм башча техника бла жалчытыууга 34 миллион сом жиберилгенди. Бюгонлюкге анга онбир энчи машина, оборудованиядан да жооге жууук чаклысы сатып алынганды.

УЛБАШЛАНЫ Мурат
хазырлаганды.

Ачык эшикле

Банкда – виртуал жолоучулуккыла

Россейни Банкы бюгон «ачык эшиклене» кюнюн бардырыккыды. Быыйл ол эпидемиология хал осал болганы ючюн онлайн халда ётерикки. Анга кыатышханланы виртуал экскурсияла, «Финансла практикум», оюнла, семинарла да сакълайдыла, деп билдиргендиле банкны бизни республикада бёлүмюнден.

«Бытыргга акциябызгга беш жюзден артык адам кыатышханды. Аны кезиуонде биз кёрмючле, билим беруу эмда сейирли оюн программала да кырагъан эдик. Бу жол а ол онлайн халда бардырылганылыккыга, андан осал этмеге дейбиз. Кыонакылагга кыаралыбызны

ара шахарында Неглинная орамгга виртуал экскурсия бардырыккыбыз, банкны мекемяны музейин да кёргозтюрюккыбыз, тестлеге, викториналагга кыатышыргга чакырыккыбыз. Тюзонлей эфирде экспертле финанс бёлүм бла байламлы кёп сейир хапарла айтырыккыдыла», дегенди банкны республикада бёлүмюню башчысыны орунбасары Аслан Калов.

Алай бла акция шабат күн (3 октябрь) эрттенликде сагъат сегизден ингирде сегизге дери барлыккыды. Аны Интернет-адреси: <https://cbr-day.ru/>.

ОМАРЛАНЫ Мурат
хазырлаганды.

Сакълык

Ётюрюк хапарлагга йнанмагъызы

Федерал налог службаны Кыбарты-Малкъарда Управленийсында билдиргенлери кёре, арт кезиуеледе энчи предпринимательлеге хыйлачыла телефон бла сёлешип, кеслерин налог органада ишленгенча кёргозтлюп, ахча излеген шартла ачыкыланып тебирегендиле. Ведомствода аллай ётюрюк хапарлагга йнанмазгга чакырадыла, сакъ болугуз дейдиле, жалаанда официальный сайтда (www.nalog.ru) басмаланган информациягга ышаныргга

боллугун чертедиле. Налог органыны телефон номерлери да анда басмаландыла.

Сизге ишеклик туудургъан адам сёлешсе, аны юсюнден ФНС-ге +7 (8662) 74-13-88 «ышаныулук номерге» сёлешип билдиргиз. Дагыда аны сайттында «Сакъ болугуз, хыйлачыла!» рубрикада информация бла шагъарейленгиз. Анда быллай шартланы, аманлыккычыла кыаллай амалланы хайырландыргга ёч болгандарыны юсюнден толу хапар билликиз.

Бизни корр.

Кюч бла тюзлюк бирге болган жер излейме. Аны тапсам, бир көп игилик этер эдим бу мудах болуп кыалган дунягъа.

Татлысы – аз, ачысы мардасыз бола барган жашауда жолланы кёлпюгоне сейир этеме. Сары, кызыл, темир бетли, акъ жолла... Ала созулмаган жер жокъ – арбаздан арбазгъа, элден элге, сахардан сахаргъа, кыралдан

– асси, къадаргъа десем – белгисиз, адамгъа десем: «Сен а бизге не игилик этгенсе?» – деп сюелирле, эталмаган затларымы даулап.

«**Жашау** нечи къысхады!» – деп, аны юсонден сагыш этеме, алай бла ахшы кыуумлай кыалган игиликлериме сылтау излей. Ёлюм жашаудан кыйда къысха болганын а эсге алмайма. Тюз туюлюдо.

Сагышыла

Жууапсыз кыалган соруула

кыралгъа, таудан таугъа, жюрекден жюрекке...

Бирлери – ашыкъдыра, бирлери – сансыз кыарай. Бирлери – эригиулю кёрюнюп, бирлери – кыйырсыз тюзледе, юзмез букъу басып, кыалкый. Бирлери уа – жашил тенгизни жагъасы бла тогъай бурула, кёзкёрмезге чаба. Биз таныган, танымаган да ызла...

Аланы араларында мен бир жангыз жолну излейме – умутума элтиркини. Умутум а – кюч бла тюзлюк бирге болган жер. Аны излей, жашауум оздурма барама. Ол а табылмайды. Кыйдады? Бу адамгъа берилген къысха ёмюрде ол жолда атламай кетсем, жарамаз.

Насыбым тутмаганына жарсый, олду-буду деп айталмай, кимге эсе да кёлкылды этеме. Аллахха десем

Экисине да ариу тюберге тийишлиди. Таза, сабыр, ётюрюксюз.

Алай болса, ала да, мен да кыйнамаз эдик бир бирни. Жилп тубейбиз дуня жарыгына, кыйналып тубейбиз ёлюмге. Эки кере да тап-таза жиламукъла жууадыла бетибизни.

Тууганда – дунягъа кёз ачханыбызны кыуанчындымны огъесе анабыздан айырылыуу биринчи суууклугъундымны? Ёлгенде – айырылыуу бушуундымны огъесе хаух дунядан керти дунягъа кёче турганыбызгъа ыразылыкъданмы? Ким билсин.

Кёп зат кесимден кыалады. Бу дунягъа келгенли да мен бир жангыз жолну излейме – умутума элтиркини. Алай аны кыалай тапхын, умутунг дайым тюрленгенлей турса?

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

ПЕНСИЯ ФОНД

Берилмей кыалган ахча кимге буюрулады

Россеини Пенсия фондуну регионда бёлюмю ауушхан адамланы пенсиягъа жыйылган ахчаларын (аны накопительный кесегине) жууукларына тэлеу ишни тамамлайды. 2020 жылны биринчи жарымында аллай 152 оноу этилгенди. Алагъа кёре 3 миллион 366 минг сом кьоратылганды. Бу иш Россеини Правительствосу 711-чи номерли бегимине кёре тохташдырылган жорукълагъа тийишликде бардырылады.

Ахча заявление жазгъанларындан сора ёлгенни жууукларына бериледи. Былайда бир затха эс бурургъа керекди: ауушхан ахчасын кыйсы фондда тутхан эсе да (кырал-

ныкы неда коммерциялы, ары барыргъа тийишлиди. Дунядан кетген накопительный пенсиясын Россеини Пенсия фондунда жыйган эсе, аны жууукларындан келген документле жарым жылны ичинде жыйышдырылады, тинтиледиле.

Жетинчи айда ахчаны берууну неда телемеуно юсонден оноу чыгарылады. Ахлуларыны заявлиялары кыабыл

кёрюлсе, ахча оноу этилгенден сора экинчи айны 20-чы кюнунден кеч кыалмай бериледи. Ёлгенни жуууклары белгиленген болжалны ичинде кыагытланы жыйышдырыргъа неда заявлияны жазаргъа жетишмеген эселе, аланы эркинликери сюд бла кыорууларыгъа боллукъдула.

Бу телеуле, бек алгъа, ауушханы сабийлерине, юйдегилерине, ата-анасына бериледи. Ала жокъ эселе, эркинлик аппалагъа бла аммалагъа, кырындыш-эччеге, туудуклагъа ётеди. Ала заявлияны Пенсия фонду кыйсы управлиясында да жазаргъа боллукъдула.

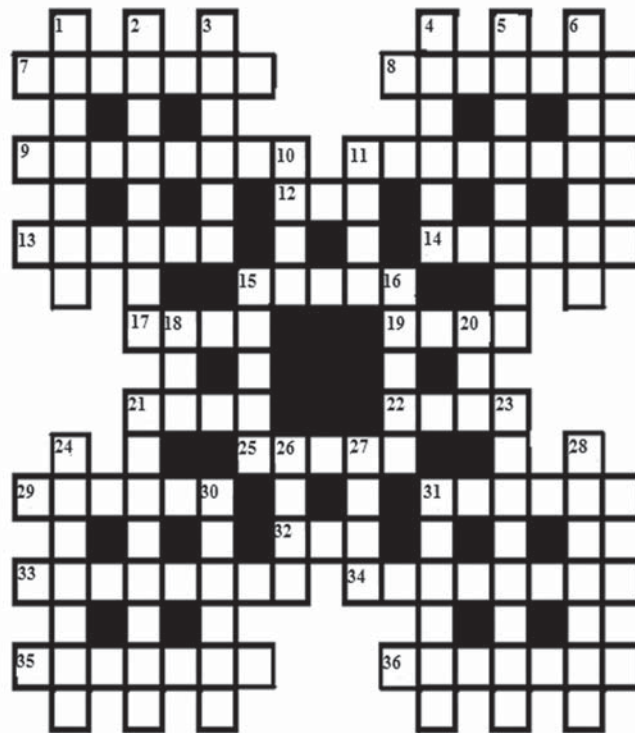
КУЛЬЧАЛАНЫ
Зульфия.

Сёзбер

ЭНИНЕ: 7. Буу. 8. Бал чибин чыгарган зат. 9. Бодуркыу. 11. Бир затха хата этиу. 12. Сау кыйдан этилген таулу азык. 13.

Омакъланы.

ЁРЕСИНЕ: 1. Сабий оюн. 2. Адамны кыарыусуз этген кыурт. 3. Кыудору. 4. Гара суу. 5. Таулу

Ана ит. 14. Нальчик тийресинде эл. 15. Жилек. 17. Музыка харф. 19. Иги деген сёзну синоними. 21. Сабий. 22. Жауундан сора келген суучук. 25. Ёрелей, кесимлей турганлай кырууп кыалган терек. 29. Эски таулу жырланы эжиулери. 31. Этген ишинге бийик багъа берген сёз. 32. Таулуны жаны тартхан жер. 33. Огары Малкърдан жашлагъа алай айтадыла. 34. Гюнях иш. 35. Тансыкыкыкдан кыйналыу. 36.

адам. 6. Гитче жаныуарчык. 10. Салкын жер. 11. Бай деген магъанада жюрютюлген сёз. 15. Терек. 16. Гитче кемчик. 18. Жылтырауукъ халы. 20. Азияда бай адам. 21. Кыйналмай этилген иш. 23. Туююп, ырмах этиу. 24. Гыржынны ууакъ этиу. 26. Ишин иги билген адам. 27. Кыабарты эл. 28. Сен алыкъа эшитмеген хапар. 30. Чалынган жерде чыкыган жангы кырдык. 31. Бийик аскер чын.

ГАЗЕТНИ 115-чи НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СЁЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

Энине: 3. Борахъ. 8. Кыазман. 9. Башлыкы. 10. Чыкы. 12. Ара. 15. Узада. 18. Жылкы. 20. Баллада. 22. Кыямат. 23. Ышарыу. 24. Бала. 25. Эжиу. 26. Эмилик. 29. Жайлыкы. 30. Империя. 31. Балта. 33. Ындыр. 37. Ата. 38. Танг. 41. Оноучу. 42. Чаллыкы. 43. Тарых.

Ёресине: 1. Кыолан. 2. Сатыу. 4. Баймёз. 5. Андыз. 6. Абери. 7. Кышлыкы. 11. Молла. 13. Адет. 14. Шыкы. 16. Сайлама. 17. Адежлик. 19. Тырмы. 21. Тыпыр. 27. Кютю. 28. Керим. 29. Жинк. 32. Астана. 34. Ышаныу. 35. Отлукъ. 36. Кыарча. 39. Холам. 40. Батыр.

Учредитель: Кыабарты-Малкър Республиканы Парламенти бла Правительствосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору орунбасары),
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь),
ТРАМЛАНЫ Зухура,
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:

Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин кыоруулау жаны бла Кыабарты-Малкър регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетни басмагъа “КъМР-Медиа” ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет “Издательство “Южный регион” ООО-ну типографиясында басмаланганды. Ставрополь край, Эссенуки ш., Никольский орам, 5а

Номерге графике кёре 19.00 сагытта кыол салынады. 20.00 сагытта кыол салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГАРГАНЛА:

Кегенчиланы Зульфия,
Кучукъланы Сафият - жууаплы секретары орунбасарлары;
Бийчеккуланы Жаннета (1,2,3,11-чи бетле), Геляланы Валентина (4,9,10,12-чи бетле) - корректорла.
Тиражы 1248 экз. Заказ № 2025
Багъасы 15 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленни атлы проспект, 5
электрон почтасы:
elbor_50@mail.ru